

Asia: VN/13847/2020

Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi väylämaksulain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen Varustamot ry tukee liikenne- ja viestintäministeriön valmistelemaa hallituksen lakiesitystä väylämaksun kantamisesta edelleen puolitetuna.

Lakiesityksellä pyritään kompensoimaan kauppamerenkululle ja varustamoiden kuljetusasiakkaille aiheutuneita tulojen menetyksiä ja kannattavuushaasteita taloudellisesti epävarmoissa olosuhteissa. Koronapandemian vaikutus rahti- ja matkustaja-alusliikenteeseen on ollut merkittävä. Melkein puolet jäsenvarustamoistamme ovat olleet YT-neuvotteluissa ja noin 40 % suomalaisista merenkulkijoista ovat kriisin aikana olleet lomautettuina. Kaksi rahtialusvarustamoistamme ovat lopettamassa toimintansa. Suuri määrä aluksia on makuutettu. Kriisin vaikutukset Suomen merenkulussa kantavat pitkälle tulevaisuuteen ja palautuminen kriisin edeltävälle tasolle vie mahdollisesti vuosia.

Monet varustamot käyvät tai tulevat käymään neuvotteluja monivuotisista kuljetussopimuksista tilanteessa, jossa rahtiatso on laskenut merkittävästi ja jossa talouden näkyntä ovat hyvin epävarmat. Tämän takia toivoisimme, että rahtisopimusneuvotteluissa olisi tietoa siitä, mikä tulee olemaan väylämaksun taso pitemmältä ajanjaksolta kuin vuoteen 2021.

Esitämme, että väylämaksun puolitus olisi pysyvä tai ainakin voimassa vuosina 2021-2023.

Ennakoiden sitä, että jotkut lausunnonantajat esittävät väylämaksuista luopumista, toteamme seuraavaa.

Suomen Varustamot ry vastustaa väylämaksuista luopumista.

Väylämaksuilla on onnistuneesti ohjattu kehitystä siihen, että Suomen ulkomaankaupan ja matkailun merikuljetuksissa on 1) jääluokkaporrastuksen kautta rahti- ja matkustaja-aluksia jotka operoivat talvimerenkulussa usein ilman merkittävää jäänmurtajan apua. Tällaisen aluskannan pitkäaikaisen ja huoltovarmuuskriittisen saatavuuden varmistamiseksi tulisi ottaa huomioon kahden ylimmän jääluokan väylämaksujen osuudessa siten, että väylämaksujen puolituksen kokonaisvaikutuksest kohdistuisi ylimpiin jääluokkiin. 2) Väylämaksujen käyntikertaleikkurin ansiosta Suomella on rahti- ja matkustaja-aluksia tiiviissä, säännöllisessä, ympärivuotisessa vuorokausiliikenteessä. Väylämaksujen jääluokkaporrastuksella on vähennetty ympäristövahinkoriskiä (rakenteeltaan vahvempia aluksia) ja talvimerenkulun kustannuksia (valtion jäänmurtajakustannuksia) Väylämaksujen käyntikertaleikkureilla on turvattu teollisuuden, kaupan ja matkailun ympärivuotiset, luotettavat ja turvalliset merikuljetukset.

Helsinki, 11.8.2020

Suomen Varustamot ry

Hans Ahlström

Varatoimitusjohtaja

Ahlström Hans
Suomen Varustamot ry